

Cum să înțelegem Biblia

© 1998, 2000, 2002 Biserica Unită a lui Dumnezeu, o *Asociație Internațională*. Toate drepturile rezervate. Tipărită în Statele Unite ale Americii. Scripturile în această broșură sunt citate din Versiunea Nouă King James (© 1988 Thomas Nelson, Inc., publishers), dacă nu este notată altfel. Publicată în limba română de T.G.S. Internațional, P.O. Box 360, Berlin, Ohio, 44610, USA

Autor: Mario Seiglie. Editorial Reviewers: Scott Ashley, John Bald, Roger Foster, Jim Franks, Bruce Gore, Paul Kieffer, Burk McNair, John Ross Schroeder, Richard Thompson, Leon Walker, Donald Ward, Lyle Welty, Dean Wilson.

ACEASTĂ PUBLICAȚIE NU ESTE DE VÂNZARE. Este un serviciu educativ gratuit în interesul public, publicat de Biserica Unită a lui Dumnezeu, o Asociație Internațională [United Church of God, an International Association).

Introducere

Biblia este cea mai mult vândută carte din lume. An după an, milioane de copii sunt vândute sau dăruite. Aproape toate cărțile vechi au dispărut din memorie. Biblia continuă să fie tipărită mai mult decât orice altă care din lume și se poate obține în 2000 de limbi. A ajutat să formeze baza societății Occidentale dându-i forma la multă din perspectiva religioasă, economică și socială.

Totuși, în ciuda popularității Bibliei, a fost de asemenea descrisă, pe bună dreptate, ca fiind cartea cea mai puțin înțeleasă a lumii. Deși milioane de oameni citesc Biblia, mulți o găsesc greu de înțeles. Unii chiar au renunțat a mai încerca, gândind că este prea confuză.

Este posibil să fii unul dintre acei care au găsit Biblia greu de înțeles. Poate că dorești să afli cum să-i aplici mai bine principiile eterne, cum s-o folosești să clădești relația dreaptă cu autorul ei, Creatorul tău.

Cum poți tu să devii unul dintre aceia care înțeleg ce spun Scripturile?

Să ne uităm la Biblia însăși pentru răspuns. Sunt diferite feluri de a prinde mai bine ce spune omenirii. Prin toate paginile sale sunt principii care, când sunt aplicate, pot să-ți ajute înțelegerea. Noi vom examina șapte chei care vor deschide înțelegerea tale această Carte a cărților.

Lucruri de care să-ți amintești despre Biblie

„Astăzi nu este nici o limbă în lumea civilizată în care acest cuvânt al lui Dumnezeu să nu fie prezent” (*Enciclopedia Bibliei de Standard International* [The International Standard Bible Encyclopedia], vol. I, p. 492).

„Una dintre cele mai remarcabile convertiri la Biblie a fost a lui Sir William Ramsey. Era un ateist, și fiul unui ateist. El a fost înstărit și mândru să poarte titlul de Doctor în Filozofie dela Universitatea din Oxford. El și-a dedicat întreaga viață studiului arheologiei ca să poată dezminți Biblia. În sfârșit a plecat în

Țara Sfântă cu scopul principal ca să dezminți cartea Faptele Apostolilor. După 25 de ani de muncă, el a fost atât de impresionat de exactitatea lui Luca, autorul ei, că în sfârșit a conchis că este o relatare exactă chiar și în cele mai mici amănunte. În încercarea lui de a dovedi falsitatea Bibliei, Sir William Ramsey a descoperit sute de fapte istorice care au confirmat raportul Biblic. În sfârșit, în una din cărțile sale, el a tulburat adânc lumea criticilor Bibliei când a mărturisit că a acceptat Creștinismul” (D. James Kennedy, *Dece cred* [Why I Believe], 1980, p. 28).

„Mi-a fost obiceiul pentru mulți ani ca să citesc Biblia în întregime odată pe an” (John Quincy Adams).

„O înțelegere aprofundată a Bibliei este mai prețioasă decât o educație universitară” (Theodore Roosevelt).

„Credința în Biblie, fruct al meditației profunde, mi-a servit ca ghid al vieții mele morale și literare. Am găsit un capital investit fără riscuri, și bogat în răsplătirea cu dobândă” (Johann Wolfgang von Goethe).

„Dacă am adera la principiile învățate de Biblie, țara noastră ar continua să fie prosperă. (Daniel Webster).

„Eu cred că Biblia este cel mai bun dar pe care Dumnezeu l-a făcut vre-odată omului. Tot ce este bun dela Mântuitorul acestei lumi ne este comunicat prin această Carte. Am îngenuncheat de multe ori admirație, cu convingerea că nu aveam nici o altă cale” (Abraham Lincoln).

„Majestia Scripturilor mă umple de admirație, tot așa cum puritatea Evangheliei are influența ei asupra inimii mele. Cercetează

lucrările filozofilor noștri, cu toată dicțiunea lor pompoasă, cât de răi, cât de nevrednici sunt ei, comparați cu Scripturile” (Jean-Jacque Rousseau).

„Este imposibil să guvernezi corect lumea fără Dumnezeu și Biblie” (George Washington).

„Biblia este stânca pe care se odihnește republica noastră” (Andrew Jackson”

„Este imposibil să înrobești mintal sau social un popor care citește Biblia.” (Horace Greeley)

„Baza societății și a guvernului nostru se situează atât de mult pe învățămintele din Biblie încât ar fi dificil să le susținem dacă credința în aceste învățături ar înceta să mai fie practic universale în țara noastră.” (Calvin Coolidge).

„Noi refuzăm cu dispreț toate aceste mituri savante și elaborate precum că Moise nu a fost decât o figură legendară. Noi suntem convinși că opinia cea mai științifică, concepția cea mai rațională și modernă își va găsi satisfacție completă în acceptarea literală a poveștii Biblice” (Winston Churchill).

Prima cheie:

Cere călăuzirea lui Dumnezeu într-o atitudine corectă

Destul de interesant, noi aflăm că Biblia nu este o carte care poate fi înțeleasă de oricine. Atunci, cum putem noi să ajungem s-o înțelegem?

Primul nostru pas este ca să cerem cu umilință ajutorul lui Dumnezeu.

Rugăciunea, venind la Dumnezeu, ca să-i cerem cu umilință ajutorul Lui, este prima cheie vitală ca să înțelegem Cuvântul Său.

Dumnezeu descrie felul de atitudine și adresare pe care El le respectă: „Iată spre cine Îmi voi îndrepta privirile: spre cel ce suferă și are duhul măhnit, spre cel ce se teme de cuvântul Meu” (Isaia 66:2).

Dumnezeu nu face favoritisme. El nu este preocupat de culoarea pielii unei persoane sau de naționalitatea ei. El se uită la inimă, la atitudine și la gândire, ca să determine dacă să acorde înțelegerea. Petru ne spune, „În adevăr văd că Dumnezeu nu este părtinitor, ci că în orice neam, cine se teme de El, și lucrează neprihănit este primit de El” (Faptele Apostolilor 10:34-35).

Isus Hristos a mulțumit lui Dumnezeu Tatăl pentru felul în care El îi alegea pe cei cărora le dădea înțelegere spirituală: „Tată, Doamne al cerului și al pământului; Te laud pentru că *ai ascuns* aceste lucruri de cei înțelepți și nepricepuți, și *le-ai descoperit* pruncilor...nimeni nu știe cine este Fiul, afară de Tatăl, nici cine este Tatăl afară de Fiul, și acela căruia vrea Fiul să i-L descopere” (Luca 10:21-22, emfaza adăugată peste tot).

Dumnezeu își păstrează dreptul să aleagă pe cei cărora le va dezvălui înțelegerea spirituală. Uneori, acela pe care îl alege astfel Dumnezeu, poate să aibă vederi care se opun adevărului, cum a făcut apostolul Pavel. Dumnezeu l-a chemat într-un mod miraculos pe acest om care îi persecutase pe Creștini la început, dar Dumnezeu i-a deschis mintea și l-a folosit ca pe o unealtă puternică să dezvăluie o bogăție de adevăr spiritual și să scrie cea mai mare parte din ceea ce noi cunoaștem ca Noul Testament. Notează importanța participării lui Dumnezeu în procesul de înțelegere a Bibliei. Hristos a spus discipolilor Săi: „Iată ce vă spuneam când eram încă cu voi, că trebuie să se împlinească tot ce este scris despre Mine în Legea lui Moise, în Prooroci și în Psalmi. *Atunci le-a deschis mintea, ca să înțeleagă Scripturile*” (Luca 24:44-45). Nu inteligența lor le-a permis să cuprindă înțelesul, dar au avut nevoie de ajutorul divin.

Unii scapă din vedere acest punct atunci când studiază Biblia. Chiar dacă noi am avea mințile cele mai strălucitoare din lume, dacă Dumnezeu nu acționează să ne

deschidă mințile, Biblia va rămâne închisă pentru noi. Apostolul Pavel a explicat: „Să vorbim despre ele (Cuvântul lui Dumnezeu) nu cu vorbiri învățate dela înțelepciunea omenească, ci cu vorbiri învățate dela Duhul Sfânt, întrebuițând o vorbire *duhovnicească* pentru lucrurile duhovnicești. Dar omul firească *nu primește* lucrurile Duhului lui Dumnezeu, căci , pentru el , sunt o nebunie, și nici nu le poate înțelege, pentru că trebuiesc judecate *duhovnicește*” (1 Corinteni 2:13-14).

Pentru că Dumnezeu a inspirat Biblia, înseamnă că nu este o simplă carte care cere numai puțin efort intelectual pentru a o înțelege. Dumnezeu își păstrează dreptul de a acorda înțelegerea adevărilor Lui prețioase oricui Îi va plăcea Lui.

Cum citim noi Biblia – motivele pentru care o studiem – este important. Dacă noi ne simțim obligați s-o citim ca să le facem plăcere altora, sau ne uităm peste ea din obligație religioasă, Dumnezeu, foarte probabil, că nu ne va deschide adevăratul înțeles al Scripturilor. Adevărarile Lui vor rămâne ascunse. Cum, putem noi atunci, să aflăm aceste adevăruri?

După cum am văzut, prima cheie în înțelegerea scripturilor este să cerem ajutorul lui Dumnezeu cu o atitudine corectă: „Mă veți căuta, și Mă veți găsi, dacă Mă *veți căuta cu toată inima*” (Ieremia 29:13).

Dece este atitudinea atât de importantă? Paul ne dezvăluie răspunsul: „dar Dumnezeu a ales lucrurile bune ale lumii, ca să facă de rușine pe cele înțelepte. Dumnezeu a ales lucrurile slabe ale lumii, ca să facă de rușine pe cele tari. Și Dumnezeu a ales lucrurile josnice ale lumii, și lucrurile disprețuite, ba încă lucrurile cari nu sunt, ca să nimicească pe cele ce sunt. Pentru ca nimeni să nu se laude înaintea lui Dumnezeu” (1 Corinteni 1:27-29). Nimeni nu va putea să se laude că a reușit să înțeleagă corect adevărarile spirituale ale lui Dumnezeu numai prin inteligența lui naturală sau prin propriile lui eforturi.

Pe de altă parte, odată ce o persoană cere cu umilință ajutorul lui Dumnezeu și este hotărâtă să se supună la ceea ce află, ea este pe calea cea bună. Hristos a explicat aceasta discipolilor Săi: „Adevărat vă spun că, dacă nu vă veți întoarce la Dumnezeu și nu vă veți face ca niște copilași, cu nici un chip nu veți intra în Împărăția cerurilor. De aceea, oricine se va smeri ca acest copilaș, va fi cel mai mare în Împărăția cerurilor” (Matei 18:3-4). Indiferent cât de inteligenți am fi noi, dacă nu ne smerim și devenim ascultători ca un copil mic, Dumnezeu nu ne va ajuta ca să înțelegem Cuvântul Lui.

Dumnezeu promite că El va răspunde cu credință unei cereri umile pentru înțelegere dela aceia cu care lucrează El. Iacov a scris: „Dacă vreunuia dintre voi îi lipsește înțelepciunea, s-o ceară dela Dumnezeu, care dă tuturor cu mână largă și fără muștrare, și ea îți va fi dată” (Iacov 1:5).

Prin întreaga Biblie putem vedea exemple de oameni care au cerut cu umilință înțelepciunea lui Dumnezeu și au fost răsplătiți. Exemple sunt David, Solomon, Daniel, Ester și primii discipoli ai lui Isus.

Pe de altă parte, alții sunt exemple de cei care au depins de puterile lor proprii și au fost ca urmare umiliți, cum au fost Cain, Faraonul din Exodus, Regele Saul, Nabucodonosor, Fariseii și Herod Agrippa.

Un exemplu de acceptare corectă, umilă, sfântă este aceea a Berenilor, menționați în Faptele Apostolilor 17:10-12: „Judeii aceștia [Berenii] aveau o inimă mai aleasă decât cei din Tesalonic. Au primit Cuvântul cu toată râvna, și cercetau Scripturile în fiecare zi,

ca să vadă dacă ce li se spunea, este așa. Mulți dintre ei și din femeile cu vază ale Grecilor, și mulți bărbați au crezut.”

Spre deosebire de alții, Berenii nu au refuzat imediat ce le-a spus Pavel, chiar dacă multe din lucrurile pe care le-au auzit contraziceau propria lor credință de lungă durată. Ei au revăzut Scripturile cu atenție cu o minte deschisă și au constatat că ce le spusese Pavel avea sens. Atunci, după ce au cercetat Scripturile cu sârguință, ei au verificat că ceea ce le fusese predicat era într-adevăr adevărul, și ei au acceptat atunci cu umilință învățăturile lui.

Asemănător, dacă noi vrem să înțelegem Biblia, avem nevoie de atitudinea Berenilor. Noi trebuie să revedem Scripturile cu atenție, fără să luăm de bună credința noastră, pentru că, așa cum au aflat Berenii, ideile noastre proprii pot fi greșite.

Este, atunci, numai umilința tot ce este necesar? Că o persoană începe cu o atitudine umilă nu înseamnă că va continua cu aceeași atitudine și va găsi înțelegerea pe care o caută. Biblia ne arată că unii care au venit cu înțelegerea unor adevăruri spirituale dezvăluite de bază, vor pierde înțelegerea pentru că ei nu acționează asupra lor. Refuzând cunoștințele dezvăluite de Dumnezeu, ei aleg să pună de o parte umilința lor și să-și exalte propriul lor punct de vedere.

Isus a ilustrat, în explicația Lui a parabolei cu semănătorul, de ce unii Îl vor înțelege iar alții nu: „vouă v-a fost dat să cunoașteți tainele Împărăției lui Dumnezeu, dar celorlalți li se vorbește în pilde ca „măcar că văd, să nu vadă, și măcar că aud, să nu înțeleagă. Iată ce înțeles are pilda aceasta: „Sămânța este Cuvântul lui Dumnezeu. Cei închipuiți în sămânța căzută lângă drum, sunt cei ce aud, apoi vine diavolul și ia Cuvântul din inima lor, ca nu cumva să creadă și să fie mântuiți. Cei închipuiți în sămânța căzută pe stâncă, sunt aceia cari, când aud Cuvântul, îl primesc cu bucurie; dar n-au rădăcină, ci cred până la o vreme, iar când vine ispita, cad. Sămânța, care a căzut între *spini*, închipuie pe aceia care, după ce au auzit Cuvântul, își văd de drum, și-L lasă să fie înăbușit de grijile, bogățiile și plăcerile vieții acesteia, și *n-aduc rod* care să ajungă la coacere. Sămânța, care a căzut pe *pământ bun*, sunt aceia care după ce au auzit Cuvântul, îl țin într-o inimă bună și curată, și *fac roadă* în răbdare” (Luca 8:10-15).

Acolo, în cuvintele lui Hristos, sunt unele dintre motivele pentru care oamenii nu reușesc să crească în înțelegere spirituală. Mulți nu perseverează în Cuvântul lui Dumnezeu din neglijență, lipsă de credință sau din atitudine egoistă în loc de evlavioasă.

O atitudine de rugăciune, căutând cu umilință ajutorul lui Dumnezeu ca să putem învăța, conducând la punerea în practică a ceea ce am aflat, este prima cheie pentru înțelegerea adevărilor lui Dumnezeu în Biblie. Poți pune acest principiu în practică cerându-I lui Dumnezeu să te lămurească, să te învețe, să te instruiască și să te corecteze prin Cuvântul Lui și să te conducă la înțelegerea lui.

Marcarea Bibliei

Biblia apare formidabilă, cu toate sutele ei de pagini cu scris mic. Totuși, Biblia este o carte desemnată să fie *folosită*. Pentru ca să te familiarizezi cu versurile cheie, este o idee bună să-ți marchezi Biblia, ca să

te ajute să regăsești anumite pasaje. Metodele folosite de cei ce studiază Biblia se extind dela o singură culoare până la scheme cromatice elaborate, săgeți, note și paranteze, și sublinierea cuvintelor, frazelor și a propozițiilor.

Oricine care trece prin procesul de a-și marca Biblia va aprecia nevoia pentru simplitate. După un timp o Biblie poate să apară ca o carte de colorat măzgălită. Câteva sfaturi care te vor ajuta să eviți marcarea excesivă a Bibliei tale.

Folosește culori ca să marchezi numai cuvintele importante. Fii atent să alegi un creion sau un marcă care nu va curge, mânji sau trece prin pagină. Când subliniezi fraze folosește o riglă. Cu un marcaj corect, un cuvânt important sau o frază ar trebui să te ajute ca instantaneu să știi care este subiectul dorit.

Marcarea Bibliei te va ajuta să știi unde ești pe o anumită pagină. Îți va economisi o mulțime de timp

încercând să găsești o anumită scriptură.

Multe programe de studiu al Bibliei computerizate te vor lăsa să îți scrii notele tale proprii (sau să le importi din alte fișe cu text electronic) și să le atașezi de versuri specifice, lăsându-te să-ți creezi comentariile tale personale (vezi „Ajutoare pentru Biblia de computer,” pagina 22). Această metodă permite virtual o cantitate de spațiu nelimitată pentru notele și comentariile tale personale în timp ce le păstrează îngrijite și în ordine. Asemenea note electronice pot fi editate mai târziu mult mai ușor decât notele scrise de mână pe o Biblie tipărită.

Cheia a doua:

Ascultarea aduce înțelegere

A doua cheie decurge logic din prima: O atitudine dreaptă conduce la supunerea corectă la legile lui Dumnezeu, care formează o mare parte din fundația Bibliei.

Jacov explică de ce trebuie să „fiți împlinatori ai Cuvântului, nu numai ascultători, înșelându-vă singuri. Căci dacă ascultă cineva Cuvântul și nu-l împlinește cu fapta, seamănă cu un om, care își privește fața firească într-o oglindă; și după ce s-a privit, pleacă și uită îndată cum era. Dar cine își va adânci privirile în legea desăvârșită, care este legea slobozeniei, și va stăruî în ea, nu ca un ascultător uituc, ci ca un împlinator cu fapta, va fi fericit în lucrarea lui” (Iacov 1:22-25).

Noi vedem, atunci, că a aplica ce învățăm din Cuvântul lui Dumnezeu este necesar, împreună cu o abordare umilă. Noi trebuie să începem să trăim ce am învățat pentru ca Dumnezeu să ne acorde înțelegere continuă.

Dacă refuzăm să acceptăm înțelegerea pe care Dumnezeu ne-o dezvăluie El încetează să ne dea mai mult din ea. Dumnezeu explică acest principiu: „Poporul Meu piere din lipsă de cunoștință. Fiindcă ai lepădat cunoștința, și Eu te voi lepăda...” (Osea 4:6).

Pentru ca noi să înțelegem Biblia, trebuie mai întâi să învățăm și să respectăm legea lui Dumnezeu. Noi putem citi un rezumat al acestui principiu în Psalmul 111:10: „Frica Domnului este începutul înțelepciunii; toți cei ce o [Poruncile] păzesc, au o minte sănătoasă, și slava Lui ține în veci.”

Pavel accentuează acest punct în Romani 2:13: „Pentru că nu cei ce aud Legea sunt neprihăniți înaintea lui Dumnezeu, ci cei ce împlinesc legea aceasta, vor fi socotiți neprihăniți.” Dacă o persoană studiază Biblia numai ca să afle ce zice, dar nu face ceea ce poruncește ea, el nu îi este plăcut lui Dumnezeu și nu se poate aștepta la ajutorul Lui.

Trist, dar mulți cred că Isus a venit ca să desființeze legea, dar El a negat aceasta în cei mai categorici termeni. „Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Proorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc. Căci adevărat vă spun, câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întâmplat toate lucrurile” (Matei 5:17-18).

Isus explica cum toate Poruncile lui Dumnezeu trebuie să fie „împlinite” într-un fel mai complet decât cel propovăduit de Farisei. El a accentuat că noi trebuie să ținem cont de intenția spirituală a Legii și nu numai de litera ei. El a arătat că ambele

aspecte ale observării-poruncilor sunt necesare pentru ca să ne supunem lui Dumnezeu cu adevărat.

Acelora care L-au urmat pe El, dar nu s-au supus legilor lui Dumnezeu, Le-a zis: „Nu orișicine-Mi zice: „Doamne, Doamne! va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri” (Matei 7:21). Isus s-a așteptat ca adepții Lui să respecte profund Poruncile lui Dumnezeu, tot așa cum și El le-a respectat și li s-a supus întotdeauna. Punctul Lui de vedere a fost foarte clar: „Dacă păziți poruncile Mele, veți rămânea în dragostea Mea, după cum și Eu am păzit poruncile Tatălui Meu și rămân în dragostea Lui” (Ioan 15:10). Învățăturile lui Hristos au susținut Poruncile lui Dumnezeu. Ele nu le desființează.

Apostolul Petru a scris despre oamenii care doresc să primească pe Sfântul Duh, o necesitate pentru înțelegerea Scripturilor: „Noi suntem martori ai acestor lucruri, ca și Duhul Sfânt, pe care L-a dat Dumnezeu celor *ce ascultă de El*” (Faptele Apostolilor 5:32).

Deci, pentru ca să înțelegi adevăruri spirituale dezvăluite este nevoie de a doua cheie, care este supunerea credincioasă la legile perfecte ale lui Dumnezeu și la învățătură așa cum este arătat în Scripturi.

Deși ascultarea este necesară pentru o înțelegere spirituală continuă, aceasta nu înseamnă că ascultarea ne îndreptățește la mântuire. Dumnezeu singur, prin harul și mila Lui, iartă păcatele, ne acordă ajutor să învingem și ne oferă mântuirea ca un dar. Cu toate acestea, Dumnezeu se așteaptă ca noi să ne facem partea noastră în timp ce El împlinește restul. Iacov a accentuat acest principiu: „Avraam, părintele nostru, n-a fost el socotit neprihănit prin fapte, când a dus pe fiul său Isaac jertfă pe altar? Vezi că credința lucra împreună cu faptele lui, și, prin fapte, credința *a ajuns desăvârșită*” (Iacov 5:21-22).

Multiplele beneficii ale ascultării se vor manifesta repede ele însele celui ce face. „Gustați și vedeți ce bun este Domnul,” a scris Regele David (Psalm 34:8). Isus Hristos a zis: „Dacă vrea cineva să facă voia Lui, va ajunge să cunoască dacă învățătura este de la Dumnezeu , sau dacă Eu vorbesc dela Mine” (Ioan 7:17). O atitudine umilă, de ascultare voluntară este încercarea cea mai sigură!

Cheia a treia

Acceptă inspirația întregii Biblii

A treia cheie implică modul cum privim noi Scripturile. Pentru a le înțelege trebuie să acceptăm autoritatea asupra noastră a întregii Biblii. Toate cărțile Bibliei – în Vechiul și în Noul Testament – sunt inspirate de Dumnezeu.

Dumnezeu ne asigură că putem avea încredere absolută în Sfintele Scripturi. „Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună” (2 Timotei 3:16-17).

Aceasta este o declarație foarte puternică. Înseamnă că noi putem accepta Biblia cu încredere, cum a fost scrisă inițial, ca Cuvântul inspirat și infailibil al lui Dumnezeu. Ceea ce ne-a fost înmănat nouă sunt diverse versiuni și diferite traduceri, nici una fiind fără eroarea omenească ocazională. Deci o comparație între versiuni este de ajutor (Vezi „Folosește corect ajutoarele de Biblie” pagina 19)

Noi putem fi siguri că diferențele sunt minime între versiunile majore care sunt bazate cu exactitate pe textele ebraice și grecești. Multe copii antice au fost folosite ca să scoată la iveală aproape toate greșelile introduse prin copierea textului de-a lungul secolelor. Adevărurile de bază au fost păstrate cu exactitate.

Ce dovezi avem că toată Biblia este inspirată de Dumnezeu? Aceasta este o întrebare foarte importantă. Dacă Biblia ar fi fost o altă carte religioasă scrisă cu mii de ani în urmă, de ce avem încă nevoie de ea? După toate, avem deja destule la îndemână, și noi cărți despre religie apar aproape în fiecare zi. Ce face ca Biblia să fie unică, este consecvența. Principiile ei nu s-au schimbat niciodată în toți cei 1500 de ani de existență.

Circa 40 de autori au compus diferitele cărți ale Bibliei, de-a lungul secolelor, și numai câțiva s-au cunoscut personal unii pe alții. Și totuși o unitate de gândire continuă este evidentă în scrierile lor. Scrierile religioase care formează bazele pentru alte religii și filozofii sunt imperfecte. Ele conțin erori și inconsecvențe de doctrină și istorice ușor de recunoscut.

Numai Biblia a rezistat după secole de examinare amănunțită din partea istoricilor, criticilor și cazmalei arheologilor. Fără paralel în istoria literaturii, Biblia s-a dovedit de încredere în feluri neegale de nici o altă carte (pentru a afla mai mult cere broșura noastră gratuită, *Este Biblia adevărată?* [Is the Bible True?]).

Gleason Archer, un specialist în studii biblice și limbi, scrie despre atributele Bibliei. „Cum am avut de a face cu o discrepanță aparentă după alta, și studiind presupusele contradicții între înregistrarea biblică și evidența din lingvistică, arheologie și științe, încrederea mea în exactitatea Scripturilor a fost în mod repetat verificată și întărită de descoperirea că aproape fiecare problemă din Scriptură, care a fost descoperită vreodată de om, începând cu vremurile din antichitate și până acum, a fost tratată într-o manieră complet satisfăcătoare de către însuși textul biblic sau de observații arheologice obiective” (*Enciclopedia dificultăților din Biblie* [Encyclopedia of Bible Difficulties], 1982, p. 12).

Nu numai că este Biblia exactă istoric, dar principiile unificatoare se pot găsi de la începutul până la sfârșitul Scripturilor. Credința, spre exemplu, este una din acele principii unificatoare. În Genesa 4, la începutul istoriei omenirii, noi vedem credința lui Abel, care a plătit cu viața pentru credința lui. Prin secole de însemnări biblice, această credință asemănătoare se poate găsi în încercările lui Noa, Avraam, Moise și profetii, însuși Isus Hristos, apostolii și membrii Bisericii de la începuturi.

Capitolul Noului Testament, Evrei 11, arată că pentru mii de ani o uniune de gândire a fost bazată pe principiul credinței. Deci, când citim Biblia noi avem nevoie să păstrăm în minte unitatea principiilor ei spirituale. Dacă studiem o povestire, un imn, o scrisoare apostolică sau cele patru Evanghelii, noi găsim că toate sunt conectate la același principiu subteran inspirat de Dumnezeu. Dacă ar fi fost lăsată la latitudinea oamenilor supuși greșelilor, contradicțiile la aceste principii ar fi fost expuse de foarte mult timp – cum au fost în cele mai multe dintre scrierile oamenilor. Multe păreri și interpretări despre ce zice Biblia sunt contradictorii. Dar nici una dintre aceste opinii sectare nu afectează integritatea Scripturilor înseși.

Poruncile lui Dumnezeu sunt un alt exemplu de principiu unificator. Legile Lui formează șira spinării Scripturilor, baza pentru relația lui Dumnezeu cu omenirea. Ele încep în Genesa, unde sunt dezvoltate principiile de bază, și sunt amplificate prin tot restul Bibliei. În ultimul capitol al cărții finale, Apocalipsa, citim: „Ferice de cei ce își spală hainele [în poruncile], ca să aibă drept la pomul vieții, și să intre pe porți în cetate” (Apocalipsa 22:14).

Poruncile lui Dumnezeu nu se schimbă dela începutul până la sfârșitul Bibliei, chiar dacă ele sunt amplificate în Noul Testament. Același autor, Dumnezeu, a inspirat întreaga Scriptură.

Isus Hristos a menționat principiul că Scriptura este clădită pe cadrul Poruncilor lui Dumnezeu. El a explicat în Matei 22:37-40 cele două mari principii scripturale și spirituale. Unul cuprinde Prima până la a Patra Poruncă, și al doilea se ocupă de a Cincia până la a Zecea. Isus a citat: „Să iubești pe Domnul, Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, și cu tot cugetul tău. Aceasta este cea dintâi și cea mai mare poruncă. Iar a doua, asemenea ei, este: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. În aceste două porunci se cuprinde toată Legea și Proorocii.” Aceste două principii importante, a zis Isus, formează fundația tuturor Legilor lui Dumnezeu.

Un alt exemplu de unitate biblică de gândire este găsit în listele genealogiilor răspândite prin toată Biblia. Unii cred că sunt numai o rămășiță de istorie și au puțină valoare. Totuși, aceste genealogii, în Genesa 5 și 10 și 1 Cronicari 1 prin 9, formează baza pentru obârșia figurilor Noului Testament inclusiv Isus Hristos în Matei 1 și Luca 3.

Ei l-au descris pe Hristos nu ca o figură legendară, dar ca una descendentă din personalitățile Vechiului Testament, a căror existență poate fi verificată. Evidența istorică și arheologică a confirmat existența multora dintre strămoșii lui Isus, dând crezare profețiilor despre Isus' descendență din Avraam ((Genesa 12:7; Galateni 3:16) și David (Matei 1:1). Genealogiile servesc astfel ca stâlpi indicatori istorici pentru existența lui Isus Hristos.

Deși mulți scriitori ai Bibliei au trăit separați de multe secole și nu și-au dat seama, în mod necesar că ei scriau cuvinte care urmau să facă parte din Scripturi. Dumnezeu a avut grijă ca manuscrisele lor să se potrivească cu restul Scripturilor, amestecate cu grijă conform voinței și scopului Lui.

Da, Biblia conține istorie, genealogii, poezie, scrisori, profeții și simboluri, dar toate au fost inspirate de același Dumnezeu fără greșală, și fiecare segment o parte a unui întreg mai mare. Hristos Însuși a zis: „Scriptura nu poate fi desființată” (Ioan 10:35). Dumnezeu nu se contrazice pe Sine Însuși.

Acesta este unul dintre motivele principale, în ciuda a numeroase încercări de a o distruge, că Biblia este încă cu noi după atâtea mii de ani. Va supraviețuii atâta timp cât este omenire pe pământ, și este intenționată pentru cititul și înțelegerea noastră. După cum a menționat Pavel: „Și tot ce a fost scris mai înainte, a fost scris pentru învățătura noastră, pentru ca, prin răbdarea și prin mângâierea pe care o dau Scripturile, să avem nădejde” (Romani 15:4). Hristos a declarat că cuvintele scrise în Biblie vor fi păstrate: „Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece” (Matei 24:35).

Principiul inspirației Bibliei înseamnă că credința noastră trebuie să fie adusă în același plan și conform cu Scripturile, care în mod constant se conformează cu principiile ei proprii. Dumnezeu nu face greșeli: El nu se contrazice pe El Însuși. Noi vedem în Biblie o împletire strânsă a adevărilor Lui și dezvoltarea planului Său dela început până la sfârșit.

Apostolul Petru a zis despre inspirația profeților evrei: „Proorocii, cari au proorocit despre harul care vă era păstrat vouă, au făcut din mântuirea acesta ținta cercetărilor și căutării lor stăruitoare. Ei cercetau să vadă ce vreme și ce împrejurări avea în vedere Duhul lui Hristos, care era în ei, când vestea mai dinainte patimile lui Hristos și slava de care aveau să fie urmate. Lor le-a fost descoperit că nu pentru ei înșiși, ci pentru voi spuneau ei aceste lucruri, pe cari vi le-au vestit acum, cei ce v-au propovăduit Evanghelia, prin Duhul Sfânt trimes din cer și în cari chiar îngerii doresc să privească” (1 Petru 1:10-12). Întreaga Scriptură este unificată clar manifestând inspirație divină.

El explică mai departe, în 2 Petru 1:20-21, că: „Mai întâi de toate, să știți că nici o proorocie din Scriptură nu se tâlcuiește singură. Căci nici o proorocie n-a fost adusă prin voia omului, ci oamenii au vorbit dela Dumnezeu, mânați de Duhul Sfânt.” Sfântul Duh este forța conducătoare din spatele Scripturilor.

Din vremea lui Petru, unii răstălmăceai părți din scrierile Vechiului și Noului Testament spre prostia lor proprie. „De aceea, prea iubiților, avertizat Petru, „...siliți-vă să fiți găsiți înaintea Lui fără prihană, fără vină, și în pace. Să credeți că îndelunga răbdare a Domnului nostru este mântuire, care v-a scris și prea iubitul nostru frate Pavel, după înțelepciunea dată lui, ca și toate epistolele lui, când vorbește despre lucrurile acestea. În ele sunt unele lucruri grele de înțeles, pe care cei neștiutori și nestatornici le răstălmăcesc ca și pe celelalte Scripturi, spre pierzarea lor (2 Petru 3:14-16).

După cum a fost citat mai devreme, Pavel l-a instruit pe tovarășul său Timotei că „Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic, pentru orice lucrare bună” (2 Timotei 3:16-17).

La vremea aceea, înainte să fie canonizate cărțile Noului Testament sau porțiuni din ele să fi fost scrise, „Scriptura” la care s-a referit Pavel a fost Biblia Ebraică, pe care noi numim în mod obișnuit Vechiul Testament. Pentru câteva decenii în Biserica de început, aceasta a fost singura Biblie în existență.

Acceptând numai o parte din Scripturi ca bază pentru credință a dus la apariția de sute de denominații cu credințe contradictorii. Totuși, dacă este să judecăm după ce spune Biblia, *toate* Scripturile ar trebui să fie respectate și crezute, dela Geneză la Apocalipsă. Isus ne-a spus ca să trăim după fiecare cuvânt al lui Dumnezeu (Matei 4:4; Luca 4:4). Noi ar trebui să depindem de Scriptură, și nu după ideile oamenilor, pentru a explica adevărurile lui Dumnezeu.

Este una ca să vezi Biblia numai ca o colecție de povești; este cu totul altceva s-o accepți ca un corp de instrucțiuni, istorie și ilustrări înrudite și unificatoare. Biblia este plină de exemple de oameni ale căror vieți ilustrează ascultarea sau neascultarea principiilor lui Dumnezeu.

Sunt greșeli în versiunea King James?

Deși textele originale ale Bibliei au fost inspirate de Dumnezeu și sunt fără greșală, nu se poate spune același lucru despre copiile textelor și ale traducerilor ulterioare. Traducătorii sunt oameni, și mulți au permis propriilor lor părtiniri religioase să le influențeze lucrul. De obicei asemenea traduceri eronate sunt relativ minuscule, dar în unele cazuri sunt gafe majore și promovează învățături și doctrine greșite.

O asemenea greșală flagrantă făcută de traducătorii versiunii King James, se găsește în Faptele Apostolilor 12:4, unde este folosit cuvântul „Easter.” În textul grec original, acest cuvânt este *pascha* și se referă la Passover, nu „Easter.” Passover este un festival biblic menționat în Exodul 12:11; Leviticul 23:5; Matei 26:2, 17; și în alte părți din Biblie. În Noul Testament *pascha* (*paște*) este folosit de 18 ori și este tradus corect în Versiunea King James

ca „Passover,” cu excepția din Faptele Apostolilor 12:4, unde a fost făcută eroarea. Noua Versiune King James, și practic toate celelalte traduceri corectează această greșală.

O altă greșală serioasă în versiunile King James și Noul King James (traducerea prezentă) este în 1 Ioan 5:7-8. Ultima parte a versului 7 și prima parte a versului 8 nu a apărut în textele grecești pentru 1000 de ani după ce Scripturile au fost completate. În jurul anului 500 această porțiune a apărut în versiunea latină cunoscută ca Vulgate. Se pare că inserarea a fost o încercare să ajute la credința în Trinitate, controversată la vremea aceea. Cuvintele adăugate au fost după cum urmează: „(Căci trei sunt care mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul și Duhul Sfânt, și acești trei una sunt.) Și trei sunt cari mărturisesc pe pământ...”

Nici unul din manuscrisele grecești ale Noului Testament până în jurul 1300 nu conține aceste cuvinte.

„Evidența textului este toată împotriva 1 Ioan 5:7. În toate manuscrisele grecești sunt numai două care o conțin. Aceste manuscrise sunt de o dată foarte târzie, unul din secolul paisprezece sau cincisprezece iar cealaltă din secolul șaisprezece. Ambele indică clar că au fost traduse din Latină” (Neil Lightfoot, *Cum am căpătat Biblia* [How We Got the Bible], 1963, pp. 57-58).

În aparență călugării care au copiat textul Noului Testament Grec au adăugat acest vers din Vulgate. Chiar și Biblia Catolică din Ierusalem admite

că acest vers nu este autentic și l-a lăsat afară. Nota din Biblia dela Ierusalem explică cum acest vers a fost o notă marginală în una dintre copiile Vulgatei și a fost adăugat în manuscrisele târzii deja menționate. Versul din 1 Ioan 5 ar trebui citit astfel, cum sună sute de texte grecești mai vechi și traduceri cele mai moderne: „În fapt sunt trei martori, Duhul, apa și sângele, și aceștia trei sunt de acord” (Biblia Engleză Revizuită). Aceasta se referă la mărturia lui Isus Hristos ca fiind Fiul lui Dumnezeu (versul 5).

Șapte chei pentru înțelegerea Scripturilor

Multă lume nu cunoaște cele șapte teme de bază care, când sunt înțelese, ne deschid înțelegerea noastră a Scripturilor.

- **Adevărata Evanghelie:** Multă lume reduce evanghelia la un mesaj despre Isus Hristos. Nu este numai despre *Hristos*, dar despre sosirea Împărăției lui Dumnezeu și cum poate deveni cineva parte din ea. Este un mesaj puternic al Împărăției lui Dumnezeu, întâi acoperind indivizii care i se predau lui Dumnezeu și devin parte din Biserica Lui, fiind urmași de toate națiunile și popoarele în lumea de mâine.

Adevărata evanghelie proclamă adevăruri vitale. Dezvăluie profetic evenimente și va continua s-o facă până la reîntoarcerea lui Hristos. Cere broșura gratuită *Evanghelia Împărăției* [The Gospel of the Kingdom], care explică aceasta în mai multe amănunte. Te

rugăm să ne contactezi la adresa țării tale sau a țării celei mai apropiate de tine, aflate la sfârșitul acestei broșuri.

- **Mântuirea este creație:** Mântuirea este scopul, culminarea planului lui Dumnezeu pus în mișcare cu crearea primului bărbat și a primei femei. Creația nu s-a isprăvit cu evenimentele din Genesa 1; acele întâmplări au fost numai prima fază fizică a procesului de creație al lui Dumnezeu. Creația lui Dumnezeu va continua cu mult în viitor.

Omul a fost creat ca o ființă fizică nu una spirituală. El este muritor și nu nemuritor. El are ocazia să primească Duhul lui Dumnezeu, astfel că el poate, cu ajutorul lui Dumnezeu, să dezvolte caracter spiritual și să se transforme într-o creație spirituală perfectă. Pentru mai multe amănunte cere copiile gratuite *Care este Destinul Tău*

[What is your Destiny] și *Calea spre Viața Eternă* [The Road to Eternal Life].

- **Interpretarea simbolurilor de către Biblie:** Multe dintre adevărurile profetice ale Bibliei au fost exprimate de Dumnezeu prin folosirea simbolurilor. Cartea lui Daniel, spre exemplu, este plină de simboluri diferite – imagini și animale, unele reale, altele fantastice, unele explicate, altele lăsate neexplicate. Unele simboluri au fost folosite, nu ca să facă înțelesul mai clar, dar ca să ascundă mesajul până când Dumnezeu le dezvăluie înțelesul la epoca de sfârșit sau aproape de ea (Daniel 12:8-9). De secole oamenii au încercat să interpreteze aceste simboluri conform propriilor lor idei, cu haosul și confuzia fiind rezultatele principale. O importantă cheie în înțelegerea profețiilor biblice este că aceste simboluri trebuie să fie interpretate clar de însăși Biblia, în contextul imediat sau în altă parte. Numai interpretările omenești nu au nici o valoare. Noi trebuie să căutăm și să depindem de interpretarea lui Dumnezeu, nu a noastră proprie. Pentru a afla mai mult, cere broșura gratuită *Tu poți înțelege profeția Bibliei* [You Can Understand Bible Prophecy] și *Cartea Apocalipsa dezvăluită* [The Book of Revelation Unveiled].
- **Dubla metodă a lui Dumnezeu:** Prin toată Scriptura putem vedea principiul dualității

dezvăluindu-se în mod repetat. Creația fizică a Genezei 1 conduce la creația spirituală descrisă în Apocalipsa 21 și 22. Primul Adam, o entitate fizică, pe pământ, a prefigurat pe al doilea Adam, Isus Hristos, din Duh (1 Corinteni 15:47-49).

Dualitatea apare de asemenea în profeția Biblică. Uneori, poate fi o împlinire preliminară, o precursoră a uneia ulterioare sau o împlinire finală, de obicei la sfârșitul veacului.

- **Festivalurile lui Dumnezeu:** Dumnezeu a dat șapte sărbători anuale ca posturi de ghidare să ne amintim de Planul Lui de mântuire. Fiecare ilustrează un pas în acest proces pentru indivizi și, în final, pentru omenire.

Passover ilustrează moartea lui Hristos pentru păcatele noastre și oportunitatea pe care Dumnezeu ne-o dă nouă ca după pocăire să avem păcatele iertate.

Sărbătoarea Azimelor arată că lumea pocăită urmează să trăiască vieți curate spiritual având pedeapsa păcatului eradicată prin sacrificiul lui Isus. Ca Mireasă a lui Hristos, creștinii urmează să scoată păcatul (simbolizat prin dospeală [drojdie]) și să trăiască o viață nouă stabilită după a lui Hristos și caracterizată prin sinceritate și adevăr.

Sărbătoarea Pentecostului reprezintă primirea Duhului lui Dumnezeu cu care poporul lui Dumnezeu devine o Biserică și Trupul lui Hristos. De

asemenea este cunoscută ca Sărbătoarea Primelor Fructe și ilustrează prima recoltă a acelor care vor primi mântuirea conform planului lui Dumnezeu.

Sărbătoarea Trâmbițelor: simbolizează reîntoarcerea triumfătoare a lui Isus Hristos ca să stabilească Împărăția lui Dumnezeu pe pământ. În același timp, Creștinii vor primi viața veșnică în prima înviere.

Ziua ispășirii reprezintă legarea Satanei pentru 1000 de ani după întoarcerea lui Hristos, făcând posibilă calea împăcării omenirii cu Dumnezeu.

Sărbătoarea corturilor reprezintă prima perioadă de 1000 de ani a domniei lui Hristos pe pământ. Cu influența înșelătoare, distrugătoare a Satanei eliminată, omenirea poate în sfârșit să învețe adevărul și căile lui Dumnezeu și să fie înapoiată la o relație corectă cu Dumnezeu. În această perioadă, mai mulți vor primi darul salvării lui Dumnezeu.

În sfârși, *Ultima Zi Mare* descrie un timp după Mileniu când morții care nu fuseseră înviați la prima înviere și care nu au avut niciodată șansa de a primi Duhul lui Dumnezeu vor fi înviați din nou. Lor li se va da ocazia, în timp, să-L cunoască pe Dumnezeu, să înțeleagă adevărurile Lui, să se pocăiască și să primească Duhul Lui. Este prilejul lor de a alege să devină parte din Împărăția lui Dumnezeu, să primească mântuirea.

Pentru o mai bună înțelegere a semnificației observării poruncită de Dumnezeu a acestor zile, cere copiile gratuite ale broșurilor *Care este destinul tău?* [What Is Your Destiny?] și *Planul zilelor sfinte ale lui Dumnezeu: Promisiunea de speranță pentru omenire* [God's Holy Day Plan: The Promise of Hope for all Mankind].

- **Adevărul despre Israel:** Cea mai multă lume nu știe că după moartea lui Solomon națiunea antică a Israelului a fost împărțită în două teritorii separate. Împărăția Israelului, compus din 10 din cele 12 triburi originare ale Israelului, a fost dus în captivitate de Imperiul Asirian și au dispărut de pe paginile istoriei, devenind cunoscute ca „cele 10 triburi dispărute.”

Cele două triburi formând împărăția lui Iuda au fost și ele duse în captivitate, dar au reușit în general să-și mențină identitatea. Unii au fost chiar reîntorși în patria lor. Astăzi descendenții lor, evreii, sunt răspândiți prin toată lumea și în statul modern al Israelului.

Dar ce s-a întâmplat cu cele 10 triburi dispărute? Ele încă există, deși nu sunt conștiente de identitatea lor biblică. Cere fără întârziere broșura gratuită *Statele Unite și Marea Britanie în profeție* [The United States and Britain in Bible Prophecy] pentru ca să afli cine sunt aceste popoare. Multe profeții vor primi un înțeles și o semnificație mai

mare când vei înțelege această cheie esențială.

- **Sabatul lui Dumnezeu:** A patra din cele Zece Porunci este uneori numită și porunca de *încercare*, și cu bun motiv. Aceasta este Porunca pe care toți acei ce sunt așa zișii creștini „practicanți” aproape întotdeauna vor refuza să asculte. Urmând această poruncă aduce adesea încercări mari ale credinței, cerând încredere sinceră în Dumnezeu. Dar de asemenea aduce mari binecuvântări acelor care o observă. Este o cheie esențială pentru înțelegerea Cuvântului lui Dumnezeu, „Frica Domnului este începutul înțelepciunii, toți cei ce o păzesc [poruncile] au o minte sănătoasă. [o bună înțelegere au toți cei care păzesc poruncile Sale] (Psalmul 111:10).

Sabatul a îngăduit multor Evrei, descendenți ai Împărăției lui Iuda, să-și mențină

identitatea lor. Pe de altă parte, cele „10 triburi pierdute” au neglijat sau au respins Sabatul lui Dumnezeu, ceea ce s-a dovedit să fie un factor major în pierderea adevăratei lor identități. Pentru a înțelege mai bine această poruncă importantă, cere broșura gratuită *Dela apus la apus: Sabatul de Odihnă al lui Dumnezeu* [From Sunset to Sunset: God's Sabbath of Rest].

Aceasta completează unele din cheile pentru o înțelegere mai bună a Cuvântului lui Dumnezeu. Pentru că bisericile tradiționale au pierdut atâtea din aceste șapte chei, nu este de mirare că ele s-au fragmentat în atâtea denominații, fiecare având o părere diferită despre ceea ce zice Biblia, și în același timp neputând să înțeleagă mult din adevăratul ei mesaj.

Cheia a patra:

Consideră Contextul

Ca și cu marile principii unificatoare, Biblia dezvăluie o altă cheie pentru descifrarea înțelesului Scripturilor: contextul. Ținând în minte contextul exemplilor și a învățăturilor în Biblie ne poate ajuta să evităm interpretările greșite.

De fapt, cele mai multe greșeli de interpretare a Scripturilor provin din luarea versurilor în afara contextului lor. Citind în context înseamnă simplu să considerăm cu atenție versurile dinainte și după textul care este studiat. „În afara contextului” înseamnă încercarea de a interpreta versul cu puțină, sau fără considerație, pentru substanța subiectului din jur. Studiarea contextului include analizarea versurilor în cadrul paragrafului, capitolului sau al cărții, și într-un sens mai mare totalitatea scrierilor autorului și chiar a Bibliei întregi.

Spre exemplu, noi citim în Genesa 3:4 că „...hotărât, că nu veți muri.” Din acest vers oamenii pot conchide că omul posedă deja imortalitate, că sufletul are deja viața veșnică. Dar o asemenea interpretare ar contrazice alte scripturi clare (1 Timotei 6:14-16; Romani 2:7; 1 Corinteni 15:53). Totuși contextul paragrafului explică cum Satana a fost, deghizat în șarpe, care a spus această minciună, zicând că omul nu avea să moară. Învățătura corectă fusese relatată de Dumnezeu cu câteva versuri mai înapoi: „Poți să mănânci după plăcere din orice pom din grădină; dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit” (Genesa 2:16-17).

Vedem că nu este suficient să citezi o scriptură izolată; trebuie să păstrăm în minte cadrul ei. În acest caz problema este rezolvată prin revizuirea întregului pasaj. Noi putem evita multă confuzie aplicând acest principiu important al contextului.

Uneori numai prin citirea capitolelor întregi putem înțelege corect subiectul. Spre exemplu, unii citează Marcu 7:18-19 să arate că acum pot să fie mâncate cărnurile declarate necorespunzătoare pentru consum omenesc în Leviticul 11 și Deuteronom 14. Hristos a întrebat: „Și voi sunteți așa de nepricepuți? Nu înțelegeți că nimic din ce intră în om de afară, nu-l poate spurca? Fiindcă nu intră în inima lui ci în pântece, și apoi este dat afară la hazna?” A zis astfel, făcând toate bucatele curate.”

Totuși contextul capitolului dezvăluie înțelesul adevărat: „Și Fariseii și cărturarii L-au întrebat: „Pentru ce nu se țin ucenicii Tăi de datina bătrânilor, ci prânzesc *cu mâinile nespălate*?”

Întrebarea nu a fost dacă anumite mâncăruri ar putea fi mâncate, ci *maniera* în care mâncau discipolii. Fariseii îi criticau pentru că mâncau cu mâinile nespălate. Hristos a răspuns: „Voi lăsați porunca lui Dumnezeu, și țineți datina așezată de oameni,

precum: spălarea ulcioarelor și a paharelor, și faceți multe alte lucruri de acestea” (Marcu 7:8).

În Matei 15 este menționat același incident, dar mai în amănunt: „Căci din inimă ies gândurile rele, uciderile, preacurviile, curviile, furțișagurile, mărturiile mincinoase, hulele [toate sunt violări ale Celor Zece Porunci și deci sunt păcat]. Iată lucrurile cari spurcă pe om: dar a mânca cu mâinile nespălate *nu spurcă* pe om” (Matei 15:19-20).

Luând îndemnul lui Hristos în context, vedem că toată neînțelegerea este lămurită. Isus nu anula legile date de Dumnezeu; El declara că mici cantități de murdărie care ar mai putea fi prezente în mâncare vor fi eliminate prin procesul digestiv al corpului.

Alte ori este necesar să iei în considerare contextul cărții însuși. Un exemplu perfect este folosirea de către Pavel a cuvântului *lege* în Romani. Uneori el a folosit cuvântul negativ ca să desemneze conceptul legalist al legii ca mijloc de a câștiga mântuirea, pe care el îl respinge. „Deci ce vom zice? Neamurile, cari nu umblau după neprihănire, au căpătat neprihănirea și anume neprihănirea care se capătă prin credință; pe când Israel, care umbla după o Lege, care să dea neprihănirea n-a ajuns la Legea aceasta. Pentru ce? Pentru că Israel n-a căutat-o prin credință, ci prin fapte” (Romani 9:30-32).

Și totuși în alte locuri Pavel a folosit *legea* într-un mod pozitiv: „Așa că Legea, negreșit, este sfântă, și porunca este sfântă, dreaptă și bună. Atunci, un lucru bun mi-a dat moartea? Nicidecum!” (Romani 7:12-13). Aici vedem că în aceeași carte cuvântul este folosit într-un mod cu totul diferit într-un context diferit. Este o greșală să generalizezi ce semnificație are cuvântul luat în afara contextului corect. Folosirea acestei chei în prima vedere a contextului prin toată Scriptura va ajuta să se evite multe interpretări greșite.

Cheia a cincea:

Consideră toate Scripturile asupra subiectului

O altă cheie esențială pentru înțelegerea Scripturilor este să iei timp să cauți toate versurile înrudite cu un subiect înainte de a ajunge la o concluzie. Apostolul Pavel ne-a dat un exemplu admirabil în această privință când a propovăduit anumite adevăruri despre Isus referindu-se la multe pasagii din Biblia zilelor lui, Scripturile Ebraice.

„I-au hotărât o zi, și au venit mai mulți la locuința lui. Pavel le-a vestit Împărăția lui Dumnezeu, le-a adus dovezi, și a căutat să-i încredințeze, prin Legea lui Moise și prin Prooroci, despre lucrurile privitoare la Isus. Vorbirea ținea de dimineață până seara” (Faptele Apostolilor 28:23). Ca să-și dovedească poziția, Pavel a prezentat cu atenție scripturile care aveau de a face cu Isus ca Mesia.

Pentru a înțelege corect un subiect, toate scripturile înrudite trebuie luate în considerare. Acesta este principiul „întrebuințând o vorbire duhovnicească pentru lucrurile duhovnicești” (1 Corinteni 2:13). Natura *spirituală* a Bibliei este descrisă în Efeseni 6:17 ca „sabia Duhului, care este Cuvântul lui Dumnezeu.” Diferite versuri despre același subiect pot clarifica doctrine biblice.

Multe ori, când un vers apare să contrazică un altul, este în realitate numai complimentându-l pe celălalt, cu fiecare dintre versuri spunând o parte a poveștii. Spre exemplu, în Luca 14:26 Isus declară: „Dacă vine cineva la mine, și nu urăște pe tatăl său, pe mamă-sa, pe nevastă-sa, pe copiii săi, pe frații săi, pe surorile sale, ba chiar însăși viața sa, nu poate fi ucenicul Meu.”

Această referință la ura în familie ar putea să sune straniu venind dela Isus, care a zis într-o altă ocazie: „Ați auzit că s-a zis: „Să iubești pe aproapele tău, și să urăști pe vrăjmașul tău. Dar Eu vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc, și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc” (Matei 5:43-44).

Isus este clar că a propovăduit că noi nu trebuie să urâm pe nimeni. Cum, atunci, pot fi explicate aceste două scripturi?

Noi le putem împăca examinând o altă discuție pe același subiect. În Matei 10:37 citim: „Cine iubește pe tată, ori pe mamă, mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine; și cine iubește pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine.” Aici vedem că nu este „ura” ceea ce a înțeles Isus, dar „iubind mai puțin.” După

cum au indicat unii învățați, Isus a folosit cuvântul însemnând „ură,” dar aceasta a fost în aparență o figură de stil înțeleasă corect de audiența Lui ca însemnând „iubind mai puțin,” cum Matei a făcut-o clar în povestirea lui.

Când comparăm ambele pasaje, contradicția dispare. Putem vedea cum putem lua ușor o declarație în afara contextului și să ajungem la o interpretare greșită a lui.

Folosind această cheie a cincia – strângând cu atenție pasajele înrudite înainte de a determina ce a însemnat un anumit pasaj – noi putem evita confuzia și eroarea. Biblia nu se contrazice pe sine însăși; scriitorii ei se complimentează unii pe alții.

Comparând textele: Ce a fost scris pe cruce?

Un bun exemplu de cum să comparăm textele care sunt complimentare în loc să se contrazică unele pe altele se poate găsi în cuvintele pe care Pilat, guvernatorul roman, le-a scris și le-a pus pe stâlp la răstignirea lui Isus.

Matei 27:37 zice, „ACESTA ESTE ISUS, ÎMPĂRATUL IUDEILOR.”

Marcu 15:26 zice, „ÎMPĂRATUL IUDEILOR.”

Luca 23:38 citește, „ACESTA ESTE ÎMPĂRATUL IUDEILOR.”

Ioan 19:19 declară, „ISUS DIN NAZARET, ÎMPĂRATUL IUDEILOR.”

La prima privire ar putea să apară că nici unul dintre autori nu a copiat corect cuvintele de pe semn. Dar, când citim fiecare relatare, aflăm că fiecare a adăugat puțin mai multă informație la cealaltă. Dela Ioan aflăm că Pilat a scris placa. Dela Luca avem informație adițională de ce aceste cuvinte sunt diferite: Inscricția a fost inițial scrisă în trei limbi, greaca, latina și ebraica (Luca 23:38). Deci variațiile în cuvinte logic au de a face cu cele trei limbi folosite precum și cu punctele de vedere diferite ale fiecăruia dintre biografii, accentuând puțin aspectele diferite ale vieții și serviciului lui Hristos.

Adunând cuvintele din diferitele relatări, vedem că mesajul complet înregistrat de inscripție a fost: „Acesta este Isus din Nazaret, împăratul iudeilor.”

Nici una din relatările Evangheliilor nu contrazice pe cealaltă; ele se completează unele pe cealaltă ca să ofere o înțelegere mai bună. O unealtă folositoare pentru studiul vieții și serviciului lui Hristos este A.T. Robertson *O armonie a Evangheliilor* [A Harmony of the Gospels], care oferă toate patru Evangheliile una lângă cealaltă în ordine cronologică.

Folosirea cu atenție și comparația între comentarii precum și a altor ajutoare de Biblie, cu puțină cercetare, pot rezolva de obicei asemenea dificultăți.

În plus, dacă vei avea întrebări despre Biblie sau informațiile publicate de Biserica Unită a lui Dumnezeu [United Church of God], te rugăm scrie-ne. Unele din întrebările tale pot fi răspunse prin broșuri ca acelea menționate în această broșură sau altă literatură. Noi avem de asemenea corespondenți personali care vor fi foarte bucuroși să te ajute. Personalul nostru editorial este întotdeauna fericit să fie de folos cititorilor noștri.

Cheia a șasea:

Folosește corect „ajutoarele” de Biblie

Putem noi înțelege toate aspectele Scripturii numai din Biblie? Desigur că este posibil cu o bună stăpânire a Bibliei și prin aplicarea cheilor pe care le-am discutat mai devreme. Totuși, înțelegerea noastră poate fi mărită dacă ne folosim de munca învățaților care au studiat cultura, limbajul, istoria și arheologia legate de evenimentele și caracterele biblice.

Noi trăim de la 2000 până la 3000 de ani distanță de timpurile când au fost inițial scrise Scripturile. Autorii Bibliei au scris în limbajul și aranjamentul epocii lor. Cultura și limba erau diferite de limba și cultura de astăzi. Întrucât limbile originale ale Scripturii (Ebraică, Greacă și Aramaică) sunt atât de diferite de limbile noastre moderne, „ajutoarele” de Biblie sunt folosite ca să putem avea o înțelegere mai bună a Scripturilor așa cum au fost scrise și înțelese ele.

Pavel i-a spus lui Timotei, „Caută să te înfățișezi înaintea lui Dumnezeu ca un om încercat, ca un lucrător care n-are de ce să-i fie rușine, și care împarte drept Cuvântul adevărului” (2 Timotei 2:15). După cum un lucrător folosește o trusă de unelte, și noi putem folosi uneltele corespunzătoare ca să ne ajute să înțelegem mai bine Biblia.

Afară de citarea adesea din Scripturile Ebraice, Apostolii ocazional au citat alte surse ca să fie convingători. Spre exemplu, Pavel a folosit un citat din poetul sicilian, Aratus, ca să transmită filozofilor Atenieni un principiu despre Dumnezeu (Faptele Apostolilor 17:28). Asemănător, apostolul Iuda a citat dintr-o lucrare numită cartea lui Enoch (Juda 14). În afară de Scripturile înseși, acești oameni au citat uneori alte surse ca să ajute pe frați în înțelegerea Cuvântului lui Dumnezeu.

Care sunt unele din aceste unelte biblice la dispoziția noastră? Iată câteva:

Alte versiuni ale Bibliei Cea mai folosită unealtă pentru studiul Bibliei, este, fără surprindere, o Biblie – sau, mai corect, mai multe versiuni ale Bibliei, între care să poți compara redactarea. Lumea adesea caută să găsească traducerea care este cea mai exactă, cea mai literală sau mai ușor de citit. Totuși, nu este o singură traducere care să satisfacă toate cerințele acestea.

Sunt mai mult de 60 de versiuni Engleze ale Bibliei la îndemână. Le-am putea împărți în trei tipuri largi: „cuvânt cu cuvânt,” „înțeles cu înțeles” și „parafrazate.” Cele mai multe Biblii explică, în paginile introductive, care metodă a fost folosită în prepararea acelei versiuni.

Versiunile „cuvânt cu cuvânt” urmează cel mai precis textele în Ebraică, Aramaică și Greacă. În general, King James Version [Versiunea King James] și perechea

ei New Version King James [Noua Versiune King James] sunt traduceri „cuvânt cu cuvânt.” Ele se găsesc în cele mai multe librării.

Cât sunt de încredere King James sau Noul King James care ne sunt la îndemână? Alte manuscrise descoperite de când a fost tradusă versiunea King James arată a fi foarte de încredere. Spre exemplu, când Versiunea King James a fost comparată cu ce s-a găsit în Sulurile dela Marea Moartă, „Biblia King James este 98.33 procente pură” (Norman Geisler și William Nix, *O introducere generală la Biblie* [A General Introduction to the Bible], 1974, p. 263).

În Noul Testament, simpla cantitate a mii de copii (4500 manuscrise în limba greacă) înseamnă că se vor găsi numai mici variații între manuscrise. Versiunea King James, spre exemplu, este bazată pe majoritatea textelor grecești autoritare. Aproape 98 la sută dintre manuscrisele grecești cunoscute sunt de acord cu textul de bază al Bibliei King James. Chiar variațiile care există rareori afectează înțelesul de bază ale celor 2 procente de manuscris ce rămân. Prezervarea și transmiterea textului Scripturii s-a făcut remarcabil de bine.

Cărțile Vechiului Testament sunt la fel de exacte. Deși se pot găsi câteva erori textuale în unele dintre manuscrisele folosite în traducerea Versiunii King James, comparațiile cu alte versiuni ale Bibliei pot clarifica cu ușurință cele mai multe probleme.

După cum a remarcat un expert al criticii textului, „Dacă vre-o carte din antichitate a descins până la noi fără pierderi sau modificări substanțiale, aceea este Biblia. Biblia este cea mai bine autenticată carte din antichitate! Aceasta l-a îndemnat pe Sir Frederic Kenyon să spună: „Numărul manuscriselor Noului Testament, al traducerilor timpurii din el, și al citatelor din el în cei mai vechi scriitori ai Bisericii, este atât de mare încât este practic sigur că cititul efectiv al fiecărui pasaj în dubiu este păstrat în una sau alta dintre aceste autorități antice. Aceasta nu se poate spune de nici o altă carte din lume” (Neil Lightfoot, *Cum am primit Biblia* [How We Got the Bible], 1963, p. 120).

Exactitatea unei versiuni este de cea mai mare importanță. Deși Versiunea King James conține unele greșeli (vezi „Sunt greșeli în Versiunea King James?,” pagina 12), pentru stabilirea de doctrine temeinice prima alegere de versiune ar trebui să fie o ediție mai literară cum ar fi Noua Versiune a lui King James [New King James Version] sau Noua Biblie Americană Standard [New American Standard Bible].

Dar despre versiunile „înțeles cu înțeles?” Ele, de asemenea, pot fi de valoare, ca surse secundare, să exprime Scripturile în cuvinte mai ușor de înțeles. Spre exemplu, Noua Versiune King James citește Romani 8:5-8:

„Pentru acei care trăiesc conform cu carnalul își pun mintea la lucrurile carnale, dar acei care trăiesc conform cu Duhul, lucrurile Spirituale. A fi de orientare carnală înseamnă moartea, dar a fi orientat spiritual înseamnă viață și pace. Pentru că mintea carnală este dușmănoasă lui Dumnezeu, pentru că nu este supusă Legii lui Dumnezeu, nici nu poate fi într-adevăr. Deci atunci, acei care sunt carnali nu pot plăcea lui Dumnezeu.” [Traducerea românească curentă: „În adevăr, cei ce trăiesc după îndemnul firi pământești, umblă după lucrurile firii pământești, pe când cei ce trăiesc după îndemnul Duhului, umblă după lucrurile Duhului. Și umblarea după lucrurile firii pământești, este moarte, pe când umblarea după lucrurile Duhului este viață și pace. Fiindcă umblarea după lucrurile firii pământești este vrăjmășie împotriva lui Dumnezeu,

căci, ea nu se supune Legii lui Dumnezeu, și nici nu poate să se supună. Deci, cei ce sunt pământești, nu pot să placă lui Dumnezeu.”]

Noua Versiune Internațională [The New International Version], o traducere înțeles cu înțeles, spune: „Acei care trăiesc după natura păcătoasă au mințile îndreptate spre ce le dorește natura lor; dar cei care trăiesc în conformitate cu Duhul au mințile lor îndreptate spre ce dorește Duhul. Minte omului păcătos este moarte, dar mintea controlată de Duh este viață și pace; mintea păcătoasă este dușmană lui Dumnezeu. Nu se supune Legii lui Dumnezeu, nici nu poate să i se supună. Acei controlați de natura păcătoasă nu pot place lui Dumnezeu.”

Ultima explică părerea lui Pavel mai clar pentru cei mai mulți cititori, deși cea dinainte este o traducere mai directă a limbajului original. Deci, când textul nu este clar, de multe ori o traducere mai modernă „înțeles cu înțeles” poate ajuta. Biblia Engleză Revizuită [The Revised English Bible], Biblia Vești Bune [Good New Bible], Biblia Ierusalem [Jerusalem Bible] sunt alte traduceri populare „înțeles cu înțeles.”

Bibliile parafrazate, cum ar fi Biblia Vie [The Living Bible] pot fi folositoare. Biblia Vie poate fi descrisă ca o traducere interpretativă. Scopul ei este să facă Biblia mai ușor de înțeles. Precauție este necesară lucrând cu un asemenea text, totuși, pentru că autorii au folosit licența poetică pentru a transforma unii din termenii de bază conform cu ideile lor religioase proprii.

Versiunile parafrazate pot fi consultate pentru o mai bună înțelegere a cursului poveștii dar nu ar trebui să fie folosite pentru stabilirea de doctrină. Ele ar trebui să fie considerate ca surse rele pentru stabilirea precisă a semnificației oricărui text.

Care versiune a Bibliei s-o cumperi? Versiunea King James, deși exactă și populară, este din ce în ce mai dificil de înțeles, pentru că limba Engleză a evoluat considerabil în cei aproape 400 de ani dela publicarea ei. Înțelesul unora dintre cuvinte s-a schimbat de a cursul timpului. Mulți cititori găsesc că limbajul arhaic este greu de urmărit. Literatura publicată de Biserica Unită a lui Dumnezeu [United Church of God] folosește cel mai des Noua Versiune King James [The New King James Version], care, în timp ce reține mult din frumusețea frazeologiei originale a lui King James, este mai ușor de citit și este încă apropiată de textul original.

Traducerile moderne ca acelea menționate mai sus sunt folositoare pentru a compara și clarifica înțelesul. Multă lume găsește o Biblie paralelă, care conține două sau mai multe versiuni una lângă alta pe aceeași pagină, să fie de ajutor.

Indiferent de ce versiune a Bibliei alegi, ar trebui considerat ca o investiție în care puțină cheltuială la început va fi bine plătită pe durată lungă. Gândește-te să cumperi o versiune cu margini largi care îți va permite să adaugi note din studiul tău personal în cursul anilor viitori. Deși mai scumpă, o Biblie de calitate superioară, cu coperte de piele, va ține cu ani mai mult decât una de carton sau hârtie și va deveni o tovarășă pe viață.

O concordanță: Ca importanță, fără îndoială că primul „ajutor” de Biblie de bază este o concordanță. O concordanță este o simplă compilare a mai multor, sau tuturor, versurilor referitoare la un specific cuvânt așa cum este folosit prin întreaga Biblie. Fiecare cuvânt apare în ordine alfabetică, începând cu unde a fost folosit mai întâi, urmat de multe sau de toate versurile în care apare acel cuvânt, până la ultima lui folosire în Biblie.

Căutând un anumit cuvânt, poți localiza aproape orice vers din Biblie. Pentru că înscrie fiecare utilizare a unui cuvânt dat, o concordanță completă sau exhaustivă este extrem de folositoare pentru compilarea, examinarea și compararea tuturor scripturilor pe un anumit subiect, dându-ți posibilitatea de a avea o vedere generală aproape asupra oricărui subiect.

Cele trei mai populare concordanțe sunt *Concordanța Exhaustivă a lui Strong* [Strong's Exhaustive Concordance], *Concordanța Analitică a lui Young* [Young's Analytical Concordance] și *Concordanța Completă a lui Cruden* [Cruden's Complete Concordance]. Concordanța lui Cruden este mai mică, mai ieftină și mai ușor de folosit. Cele ale lui Strong și Young sunt cărți mari, dar dau scurte explicații ale cuvintelor originale ebraice și grecești și astfel sunt mai potrivite pentru studii mai amănunțite. Deși cele mai multe concordanțe sunt compilate din versiunea King James a Bibliei, se pot găsi și altele bazate pe alte versiuni.

Unelte asemănătoare sunt Bibliile pe subiecte, care au index pe subiecte în loc de cuvinte individuale, și dicționare explicative, care oferă o analiză mult mai amănunțită a cuvintelor originale în ebraică și greacă folosite în Biblie.

Ajutoare pentru Biblia de calculator

Dacă ai acces la un calculator personal echipat cu un CD-ROM sau DVD-ROM poți folosi ajutoare de Biblie care în mod normal ar costa mii de dolari pentru numai între 75 și 500 de dolari. Unele se pot găsi gratis sau pentru un cost minim prin servicii de Internet.

Biblical Archeological Review periodic rezumă programe pentru studiul Bibliei: „Programe pe CD-ROM pentru studiul Bibliei au fost accesibile de câțiva ani, dar mulțumită îmbunătățirilor recente, acum poți face cercetarea Biblică mult mai repede și mai ușor decât înainte. Mai mult, numărul textelor oferite de diferitele pachete de programe s-a multiplicat. Astăzi sunt sute: nu numai de numeroase versiuni ale Bibliei, dar de asemenea dicționare, lucrări de referință, documente istorice și tratate teologice. Lista textelor accesibile crește constant și cei ce le folosesc pot cumpăra de obicei material adițional direct dela Web” (septembrie-octombrie 2002, p.60).

Asemenea resurse nu sunt numai ieftine dar și eficiente. Un pachet de 300 de dolari pe CD-ROM sau DVD-ROM poate conține efectiv o bibliotecă de resurse pentru studiul Bibliei care ar echivala cu zeci de mii de pagini, ar cântări sute de kilograme și ar costa mii de dolari. Totuși poate să cerceteze instantaneu duzini de versiuni ale Bibliei, dicționare, comentatoare și enciclopedii pentru cuvântul sau subiectul particular pe care îl cauți.

Spre exemplu, Exploratorul Bibliei [Bible Explorer] este un program de Windows disponibil în trei ediții începând la 119.97 de dolari. Ediția de lux include 20 de versiuni de Biblie, Concordanța Exhaustivă a lui Strong, diferite dicționare de Biblie, enciclopedii și comentarii plus alte lucrări de referință valoroase, fotografiile și hărți. Mai multă informație se poate obține de la www.epiphanysoftware.com.

Logos Research Systems oferă cinci produse pentru Windows

începând la 149.95, cu al său 599.95 Biblioteca Omului de Știință [Scholar's Library] oferind mai mult de 230 de Biblii și titluri de referințe Biblice. Mai multă informație se poate obține de la www.logos.com .

Produce cu prețuri asemănătoare cu caractere echivalente sunt la dispoziție dela BibleWorks (www.bibleworks.com) și iExalt Software (www.wordsearchbible.com).

McIntosh pot cumpăra „Online Bible”, cu un mare număr de ajutoare de Biblie și 30 versiuni de Biblie în limba engleză, pentru mai puțin de 100 de dolari. Versiuni gratuite pentru McIntosh și Windows (cu mai puține resurse) se pot obține la www.onlinebible.net .

Mai multe versiuni de Biblie și multe ajutoare sunt accesibile gratis pe Internet.

O enciclopedie sau un dicționar de Biblie: Următor în importanță este o enciclopedie sau un dicționar de Biblie. Acest fel de referință explică un anumit subiect sau ce a însemnat un cuvânt în timpurile Biblice. Fii pregătit pentru o enormă varietate, dela simple ediții de un volum la lucrări care conțin patru, cinci sau o duzină sau mai multe volume. Pentru început, un dicționar curent de un volum sau o enciclopedie scurtă scrisă de autori conservatori ar putea oferi înțelesuri bune, de bază pentru cuvintele și subiectele biblice. *The New Bible Dictionary* [Noul Dicționar al Bibliei] și *Unger's Bible Dictionary* [Dicționarul Biblic al lui Unger] sunt asemenea lucrări.

Trebuie să fi prevenit, totuși, că multe asemenea lucrări expun prejudecățile autorului când discută chestiunile teologice, astfel că ele adesea nu sunt ghiduri de încredere în chestiuni de doctrină. Autorii conservatori au tendința să fie mai exacti pentru că în general ei cred că Biblia este de inspirație divină și astfel au încredere în ceea ce zice. Alți autori tratează Biblia ca o combinație de literatură etnică istorică și mitologică.

Un comentariu al Bibliei: Un comentariu este un alt ajutor de Biblie potențial de valoare. Este exact ceea ce implică numele: Scriitorul comentează asupra versurilor conținute în acel volum particular. Conținutul variază mult, dela lucrări de un volum la volume multiple, unele de un singur autor și unele de mai mulți. Ai în vedere prejudecățile și originea autorilor. Ei pot cuprinde dela învățați conservatori care cred în inspirația Bibliei până la teologi care privesc cea mai mare parte a Scripturilor ca neinspirată și numai literatură. Natural, comentariile lor variază considerabil de acelea de autori conservatori, și adesea le contrazic.

Deci, doctrina Biblică nu trebuie stabilită după ce scriu acești autori în aceste ajutoare biblice. Numai „comparând lucrurile spirituale cu spiritualul” (1 Corinteni 2:13) poate să fie stabilită adevărata doctrină. Noi nu ar trebui să punem niciodată scrierile oamenilor pe același plan cu Scriptura. Ajutoarele de Biblie sunt exact atât: resurse limitate care să ne ajute să înțelegem cadrul antic al Scripturilor prin geografie, limbaj, cultură și istorie.

Multe ajutoare și versiuni ale Bibliei, ca acelea enumerate mai sus, sunt accesibile ca programe de calculator pe CD-ROM sau DVD-ROM. Ele de obicei includ o mulțime de ajutoare de Biblie adiționale. Asemenea produse în general includ mai multe versiuni ale Bibliei, dicționare, concordanțe, atlase și comentarii – virtual întregi biblioteci de referințe de Biblie – la prețuri de numai o mică fracțiune din ceea ce ai plăti pentru versiunile tipărite. Acestea oferă în general posibilități de studiu și cercetări mult mai rapide și mai complete decât ar fi posibil cu materialele tradiționale tipărite.

Asemenea programe de ajutor de Biblie pot fi găsite în magazinele de Biblie sau revistele religioase sau prin cercetări pe Internet. Ele pot economisi mulți bani și spațiu dacă ai necesarul echipament de calculator. Revista *Biblical Archeology Review* tipărește ocazional analize și comparații de asemenea programe de studiu al Bibliei, inclusiv liste de trăsături, conținut și prețuri. Aceste comparații sunt o excelentă resursă dacă consideri o asemenea cumpărătură. (vezi „Ajutoare pentru Biblia de calculator,” pagina 23).

Aceasta ne aduce la ultima cheie pentru înțelegerea Scripturilor.

Cheia a Șaptea:

Avem nevoie de ghidarea Bisericii lui Hristos

Toate cheile biblice și toate ajutoarele din lume nu sunt substitute pentru ghidarea unor învățători calificați în căutarea adevărilor din Biblie.

Un slujitor de încredere al lui Dumnezeu poate să ne ajute extraordinar să înțelegem corect Scripturile. Cum a zis Pavel: „Și cum vor auzi despre El fără propovăduitor? Și cum vor propovădui, dacă nu sunt trimeși? După cum este scris: „Cât sunt de frumoase picioarele celor ce vestesc pacea, ale celor ce vestesc Evanghelia” (Romani 10:14-15).

Hristos a zis în mod distinct că El va clădi Biserica Lui, „și porțile Locuinței morților [Hades, mormântul sau moartea] nu o vor birui” (Matei 16:18). El i-a îndrumat pe discipoli: „Duceți-vă și faceți ucenici din toate Neamurile, botezându-i în Numele Tatălui, și al Fiului, și al Sfântului Duh. Și învățați-i să păzească tot ce v-am poruncit. Și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului” (Matei 28:19-20).

Cine este Biserica? Biblia o descrie nu ca o clădire sau organizație fizică, dar ca oamenii conduși de Duhul lui Dumnezeu. Asocierea cu acești oameni ne poate ajuta să învățăm aceste adevăruri spuse de Isus Hristos.

Dumnezeu ne spune „cercetați toate lucrurile, și păstrați ce este bun” (1 Tesaloniceni 5:21). Noi avem de făcut partea noastră, dar El ne-a dat Biserica Lui, care este „stâlful și temelie adevărului” (1 Timotei 3:15). El ne-a prevăzut cu învățători de încredere în Biserica Lui, ca să ne învețe Cuvântul lui Dumnezeu fără a-l deforma. Pavel l-a instruit pe Tit: „Te-am lăsat în Creta, ca să pui în rândulă ce mai rămâne de rânduit, și să așezi presbiteri în fiecare cetate, după cum ți-am poruncit: Dacă este cineva fără prihană, bărbat al unei singure neveste, având copii credincioși, cari să nu fie învinuiți de destrăbălare sau neascultare. Căci episcopul, ca econom al lui Dumnezeu, trebuie să fie fără prihană; nu încăpățânat, nici mânios, nici dedat la vin, nici bătaș, nici lacom de câștig mârșav; ci să fie primitor de oaspeți, iubitor de bine, cumpătat, drept, sfânt, înfrânat; să se țină de Cuvântul adevărat, care este potrivit cu învățătura, pentru ca să fie în stare să sfătuiască în învățătura sănătoasă, și să înfrunte pe protivnici” (Tit 1:5-9).

Hristos a prezis că oameni înșelători vor folosi Numele Lui și vor pretinde că îl reprezintă pe El: „Păziți-vă de prooroci mincinoși. Ei vin la voi îmbrăcați în haine de oi,

dar pe dinăuntru sunt niște lupi răpitori. Îi veți cunoaște după roadele lor”...Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: „Doamne, Doamne! N-am proorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi draci în Numele Tău? Și n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău? Atunci le voi spune curat: „Niciodată nu v-am cunoscut; depărtați-vă de la Mine, voi toți cari lucrați fărădelege” (Matei 7:15-16; 22-23).

Un slujitor trebuie să învețe și să asculte de legile lui Dumnezeu Cum declară Scriptura: „La lege și la mărturie! Căci dacă nu vor vorbi așa, nu vor mai răsări zorile pentru poporul acesta [nu este lumină în ei]” (Isaia 8:20).

Deci, odată ce ești echipat cu cheile pe care Dumnezeu ni le-a dat în Biblie, avem nevoie să căutăm Scripturile să vedem cum descriu Biserica lui Dumnezeu și pe slujitorii Lui. Aici sunt câteva feluri în care Biblia îi descrie (poți afla mult mai multe din broșura noastră gratuită *Biserica pe care a clădit-o Isus* [The Church Isus Built]).

Supus Legilor lui Dumnezeu: Lumea cuprinzând Biserica lui Dumnezeu este descrisă colectiv ca mireasa ascultătoare a lui Hristos. „Să ne bucurăm, să ne veselim, și să-I dăm slavă! Căci a venit nunta Mielului; soția Lui s-a pregătit, și i s-a dat să se îmbrace cu în subțire, strălucitor, și curat” — Inul subțire sunt *faptele neprihănite* ale sfinților” (Apocalipsa 19:7-8). „Sfinții” poporul lui Dumnezeu, sunt descriși mai departe „*cari păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus*” (Apocalipsa 14:12). Acei care sunt în Biserica lui Dumnezeu vor ține cu credință legile lui Dumnezeu și totuși vor depinde de „credința în Isus” pentru mântuirea lor.

O turmă mică: Biserica lui Dumnezeu, cum este descrisă în Scriptură, nu este o organizație sau o denominație mare și populară. Hristos a zis de cei formând Biserica Lui, „Nu te teme turmă mică; pentru că Tatăl vostru vă dă cu plăcere Împărăția” (Luca 12:32). Ei sunt de asemenea descriși ca urmând o cale de viață „îngustă” și dificilă pe care puțini ar fi dispuși s-o urmeze în epoca prezentă păcătoasă (Matei 7:13-14).

Apostolul Iacov a avertizat pe cititorii lui din toate veacurile să nu sucumbe valorilor lumii când aceste valori nu sunt în armonie cu Poruncile lui Dumnezeu. „Suflete prea curvare! Nu știți că prietenia lumii este vrăjmășie cu Dumnezeu? Așa că cine vrea să fie prieten cu lumea se face vrăjmaș cu Dumnezeu” (Iacov 4:4).

Ca o consecință, ne urmând căile acestei lumi – care în realitate este lumea lui Satana (2 Corinteni 4:4; 1 Ioan 5:19) –, Biserica va fi forțată în final să fugă de persecuțiile altora înaintea reîntoarcerii lui Isus Hristos (Apocalipsa 12:13-17).

Aceste descrieri ar trebui să ne ajute să înțelegem cum să-i căutăm și să-i găsim pe membrii Bisericii lui Dumnezeu. Dumnezeu să te ajute în căutarea ta să înțelegi Scripturile și, prin cheile pe care ți le-a dat El, să-i găsești pe adepții Lui supuși și credincioși. Ca să afli mai mult despre United Church of God [Biserica Unită a lui Dumnezeu] cere copia gratuită *Aceasta este Biserica Unită a lui Dumnezeu* [This Is the United Church of God].

ADRESELE POȘTALE DIN ÎNTREAGA LUME

AMERICA DE NORD, DE SUD ȘI CENTRALĂ

Statele Unite: United Church of God
P.O. Box 541027
Cincinnati, Ohio 45254-1027
Telefon: (513) 576-9796 Fax (513) 576-9795
Web site: www.gnmagazine.org
E-mail: info@ucg.org

Canada: United Church of God-Canada
Box 144, Station D
Etobicoke, ON M9A 4X1 Canada
Telefon: (905) 876-9966, (800) 338-7779
Fax: (905) 876-0569
Web site address: www.ucg.ca ,
E-mail: info@ucg.org

Caraibe: Bahamas: United Church of God
P.O. Box N8873, Nassau, Bahamas
Telefon: (242) 324-3169 Fax: (242) 364-5566

Martinique: Eglise de Dieu Unie-France
127 rue Amelot, 75011 Paris, France

Zonele vorbind spaniola:
Iglesia de Dios Unida, P.O. Box 541027
Cincinnati, OH 45254-1027, U.S.A.
Telefon: (513) 576-9796 Fax (513) 576-9795
E-mail: info@ucg.org

EUROPA

Insulele Britanice: United Church of God
P.O. Box 705
Watford, Herts, WD 19 6FZ, England
Telefon: 020-8386-8467 Fax: 020-8386-1999
Web site: www.goodnews.org.uk

Franța: Eglise de Dieu Unie-France
127 rue Amelot, 75011 Paris, France

Germania:
Vereinte Kirche Gottes/Gute Nachrichten
Postfach 30 15 09, D-53195 Bonn, Germany
Telefon: 0228-9454636 Fax: 0228-9454637
E-mail: info@gutenachrichten.org

Italia: La buona notizia, Chiesa de Dio Unita
Casella Postale 187, 24121 Bergamo, Italy
Telefon/Fax: (+39) 035-452353
E-mail: info@labuonanotizia.org

Olanda: United Church of God Holland
P.O. Box 93, 2800 AB Gouda, The Netherlands

Scandinavia: Guds Enade Kyrka
P.O. Box 3535, 111 74, Stockholm, Suedia
E-mail: [sverige@ucg.org](mailto: sverige@ucg.org)

AFRICA

Africa de Est (Kenya, Tanzania, Uganda):
United Church of God, Kenya, P.O. Box 75261, Nairobi
00200 Kenya. Email: kenya@ucg.org

Ghana: P.O. Box 3805 Kumasi, Ghana

Mauritius: P.O. Box 53, Quatre Bornes, Mauritius
E-mail: mauritius@ucg.org

Africa de Sud (și Namibia, Botswana, Lesotho, numai Swaziland): United Church of God, Southern Africa, P.O. Box 2209, Beacon Bay, East London 5205, South Africa,
Telefon/Fax: 043-748-1694

Malawi: United Church of God. P.O. Box 32257,
Chichiri, Blantyre 3, Malawi.
E-mail: malawi@ucg.org

Nigeria: United Church of God, P.O. Box 2265,
Shomolu, Lagos, Nigeria.

Telefon: 01-8113644 E-mail: nigeria@ucg.org

Zambia: United Church of God
P.O. Box 23076, Kitwe, Zambia
Telefon: (02) 226076, E-mail: zambia@ucg.org

Zimbabwe: United Church of God, Zimbabwe
P.O. Box 928, Causeway, Harare.
Telefon Celular: 011716273
E-mail: zimbabwe@ucg.org

REGIUNEA PACIFICULUI

Australia: United Church of God-Australia
GPO Box 535, Brisbane, Qld. 4001, Australia
Telefon: 0755-202-111 Free call: 1-800-356-202
Fax: 0755-202-122

Web site: www.ucg.org.au E-mail: info@ucg.org.au

Fiji: United Church of God, P.O. Box 11081,
Laucala Beach Estate, Suva, Fiji

Noua Zeelandă: United Church of God
P.O. Box 22, Auckland, 1015, New Zealand
Telefon: Toll Free 0508-463-763

Filipinele: United Church of God
P.O. Box 81840
DCCPO, 8000 Davao City, Philippines
Telefon/Fax: (+63) 82 241 4444
Cell/text: (+63)-918-904 4444

Web site address: www.ucg.org.ph

Tonga: United Church of God - Tonga
P.O. Box 2617, Nuku'Alofa, Tonga

TOATE ZONELE ȘI NAȚIUNIELE NEMENTIONATE

United Church of God
P.O. Box 541027, Cincinnati, OH 45254 - 1027
Telefon: (513) 576-9796 Fax: (513) 576-9795
Web site: www.ucg.org E-mail: info@ucg.org

Dacă dorești să știi mai mult...

Cine suntem: Această literatură este publicată de Biserica Unită a lui Dumnezeu, o Asociație Internațională, care are preoți și congregații prin toată lumea.

Noi ne trasăm originea la Biserica pe care a înființat-o Isus la începutul secolului I, A.D. Noi urmăm aceleași învățături, doctrine și practice stabilite atunci. Comisiunea noastră este să proclamăm întregii lumi ca un martor evanghelia sosirii Împărăției lui Dumnezeu și să învățăm toate națiunile să observe ceea ce a poruncit Isus Hristos (Matei 24:14; 28:19-20).

Gratis: Isus Hristos a zis: „Fără plată ați primit, fără plată să dați” (Matei 10:8). Biserica Unită a lui Dumnezeu oferă aceasta precum și alte publicații gratis. Noi te invităm să ceri abonamentul tău gratis la revista The Good News (Veștile Bune) și să te înscrii la cursul de 12 lecții (Curs de studiu al Bibliei) de asemenea gratis și fără nici o obligație.

Noi suntem recunoscători membrilor bisericii, pentru donațiile și zeciuile lor, și a altor susținători care contribuie voluntar să suporte această muncă. Noi nu solicităm publicul general pentru donații. Însă contribuții care să ne ajute să împărtășim cu alții acest mesaj de speranță sunt bine venite. Toate fondurile sunt revizuite anual de o companie independentă de contabilitate

Consilieri personali la dispoziție: Isus a poruncit urmașilor Săi să hrănească oile Sale (Ioan 21:15-17). Ca să ajute să satisfacă această poruncă, Biserica Unită a lui Dumnezeu are congregații prin întreaga lume. În aceste congregații credincioșii se adună să fie instruiți din Evanghelie și să își țină tovărășie.

Biserica Unită a lui Dumnezeu este dedicată înțelegerii și practicii creștinismului Noului Testament. Noi dorim să împărtășim modul de viață a lui Dumnezeu cu aceia care în mod sincer caută să se închine și să urmeze pe Mântuitorul nostru Isus Hristos.

Preoții noștri sunt dispoziție pentru sfaturi, să răspundă la întrebări și să explice Biblia . Dacă dorești să iei legătura cu un preot sau să vizitezi una dintre congregații, te rugăm să ne scrii la una dintre adresele cele mai apropiate sau să iei legătura prin telefon.

Pentru informații suplimentare: Poți folosi computerul tău ca să intri la locația World Wide Web pe Internet. Adresa www.gnmagazine.org îți dă acces la informații generale, numere trecute de The Good News (Veștile Bune), broșuri și multe altele.

Pentru descărcarea broșurilor direct de pe Internet folosește adresa următoare:
www.ucg.org/litlibray/easteuropean/index.htm